

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: 1 K 3, 1 – 15

Text: Jan 4, 27 – 42

V tom přišli jeho učedníci a divili se, že rozmlouvá s ženou. Nikdo však neřekl 'nač se ptáš' nebo 'proč s ní mluvíš?' Žena tam nechala svůj džbán a odešla do města a řekla lidem: "Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno co jsem dělala. Není to snad Mesiáš?" Vyšli tedy z města a šli k němu. Mezi tím ho prosili jeho učedníci: "Mistře, pojez něco!" On jim řekl: "Já mám k nasycení pokrm, který vy neznáte." Učedníci si mezi sebou říkali: "Přinesl mu snad někdo něco k jídlu?" Ježíš jim řekl: "Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonal jeho dílo. Neříkáte snad: Ještě čtyři měsíce a budou žně? Hle, pravím vám, pozvedněte zraky a pohlédte na pole, že již zbělela ke žni. Již přijímá odměnu ten, kdo žne, a shromažďuje úrodu ke věčnému životu, aby se společně radovali rozsevač i žnec. Přitom je pravdivé řízení, že jeden rozsevá a druhý žne. Já jsem vás poslal, abyste šli tam, kde jste nepracovali. Jiní pracovali a vy v jejich práci pokračujete." Mnoho Samařanů z onoho města v něho uvěřilo pro slovo té ženy, která svědčila: "Všecko mi řekl, co jsem dělala." Když k němu ti Samařané přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. I zůstal tam dva dny. A ještě mnohem víc jich uvěřilo pro jeho slovo. Oné ženě pak říkali: "Teď už věříme ne proto, cos nám o něm řekla; sami jsme ho slyšeli a víme, že toto je opravdu Spasitel světa."

Text začíná uprostřed příběhu, který jsme nečetli. Jsme jako učedníci, kteří náhle vpadnou do Ježíšova soukromého rozhovoru se ženou a jsou z toho náležitě rozpačití. Přijde jim to skoro jako by Ježíše přistihli v choulostivé situaci: Nebylo zvykem, aby se cizí muž bavil s cizí ženou o samotě, a už vůbec ne židovský muž s ženou samařankou. Nikdo z učedníků se ale Ježíše neodvážil zeptat: „Proč s ní mluvíš?“ Možná jim bylo trapné, že nečekaně vpadli do soukromého hovoru. Nevím. Podobně měli učedníci rozpaky po Ježíšově vzkříšení, kdy se ho báli dokonce zeptat, zda je to skutečně on. Tím by možná dali najevo jistou pochybnost, což nechtěli, protože věděli, že je to Pán. Tady možná trochu pochybují, zda Ježíš dělá dobře, když mluví o samotě s cizí ženou. Minimálně je to udivilo. Ale Ježíš asi ví, co dělá. Ta žena sama však situaci vyřeší tím, že rychle odchází. Dokonce tam z rozpačitosti nechá svůj džbán. Neodchází však proto, že by se od Ježíše distancovala nebo že by to prostě zabalila. Naopak. Chce k němu přivést ještě další lidi. Proto odešla do města a řekla lidem: „Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem dělala. Není to snad Mesiáš?“ A lidé skutečně vyšli z města a šli k Ježíšovi.

Mezitím se však odehrál zvláštní rozhovor mezi Ježíšem a jeho učedníky. Ti byli ve městě na nákup a přinesli z trhu zásobu potravin. Nabízeli Ježíšovi, aby pojedl. Zdá se však, že Ježíš v té chvíli neměl na jídlo ani pomyšlení. Byl plný toho, co právě zažil. Podařilo se mu navázat hovor se samařskou ženou a dokonce se od běžné konverzace dostali až k hlubokým otázkám jejího života. To není jen tak. Běžně se vám žena na setkání nesvěří s tím, že vystřídala pět mužů a teď žije s dalším, který není její. A bavit se s člověkem o víře, o modlitbě, o zbožnosti, to je zcela výjimečné. Když se taková pastorec podaří, má z toho člověk naplňující pocit, pocit uspokojení, že dělá něco smysluplného, něco, co je užitečné a prospěšné. Kvůli tomu člověk snese i nějaké to nepohodlí nebo prázdný žaludek, protože radost z pomoci bližnímu člověka doslova nabíjí. A tak Ježíš odpovídá učedníkům: „Já mám k nasycení pokrm, který vy neznáte.“ Učedníci si mezi sebou říkali: „Přinesl mu snad někdo něco k jídlu?“ Ježíš jim řekl: „Můj pokrm je, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonal jeho dílo.“

Opět zde dochází k jistému nedorozumění. U toho prvního jsme nebyli. Tam Ježíše nechápala samařská žena, když se divila, kde Ježíš vezme vodu, ačkoliv nemá vědro. Tady nechápou učedníci, kde Ježíš vzal jídlo, když oni ho teprve nakupovali. V obou případech vypravěč využívá téma nedorozumění, aby vysvětlil, že je potřeba se na věci dívat jinak. To je pro evangelistu Jana typické a setkáváme se s tím v jeho evangeliu téměř napořád. Co tedy chce Ježíš učedníkům sdělit? To, co člověka naplňuje a sytí není jen to, co přijímá, ale i to, co vydává. Služba bližnímu může být velmi naplňující. Služba Bohu může člověku dávat pocit uspokojení. Činit Boží vůli, přijmout od Boha poslání, konat Boží dílo a rozdávat se druhým je něco, co nás samotné posiluje a co nás sytí a napájí k životu věčnému. U Ježíše je služba lidem a Bohu prakticky jeho denním chlebem. Jeho duchovní pokrm má hodnotu absolutního sebevydání. Jeho život je prosycen obětí pro druhé. Ježíš sám se dává jako živý chléb za pokrm tomuto světu a svou krev prolévá, abychom my měli život.

Takovou míru služby uředníci dosud neznají. Ale Ježíš říká, že taková služba je čeká a bude rovněž náplní jejich života. Co on začal mají jeho uředníci dokončit. On zasel a uředníci budou sklízet. Oni zasejí a druzí budou sklízet zase po nich.

Proč Ježíš najednou mluví o setbě a sklizni? Není to poprvé, co Ježíš užívá tohoto obrazu k popisu zvěstování a působení Božího slova. Podobenství o rozsévači, podobenství o koukolu mezi pšenící, podobenství o vinařích, to vše slouží jako příměr Božího díla. Ježíš je ten, kdo to Boží dílo na světě započal. A my smíme mít na tom Božím díle také svůj podíl. Jako apoštol Pavel, který píše: „Já jsem zasadil, Apollos zaléval, ale Bůh dal vzrůst. Kdo sází a kdo zalévá, patří k sobě, ale každý podle vlastní práce obdrží svou odměnu.“ Odměnou je tady sklizeň. Apoštol Jakub ve svém listu píše: „Z Božího rozhodnutí jsme se znovu zrodili slovem pravdy, abychom byli jakoby první sklizní jeho stvoření.“ Když člověk uvěří slovu evangelia, stává se plodem Božího díla, urodí se Pánu Bohu jako úroda, stává se sklizní, z níž má Pán Bůh velikou radost. Proto i Ježíš prožívá pocit uspokojení a radosti, když vidí, že samařská žena je na dobré cestě, aby našla Mesiáše. O této radosti mluví, když říká uředníkům: „Již přijímá odměnu ten, kdo žne, a shromáždí úrodu k věčnému životu, aby se společně radovali rozsévač i žnec.“ Možná, že pro uředníky bylo novinkou, že lze o Bohu mluvit i se samařany. Dialog s nimi prakticky neprobíhal, takže by bylo předčasné mluvit o nějakých plodech vzájemné spolupráce. Ale Ježíš to vidí jinak. Zvedněte oči, rozhlédněte se trochu kolem sebe a pohled'te na pole, že již zbělela ke žni. Už není na co čekat. Podívejte se třeba na tu samařanku. Vždyť celníci a nevěstky vás předcházejí do království Božího! Vy říkáte: „Jó, žně, ty budou až za čtyři měsíce. To hned tak nebude.“ Ale ony už jsou tady. Nemyslete si, Samařani taky leccos vědí o Pánu Bohu. Třeba ta Samařanka – já jsem si s ní např. docela dobře popovídal o uctívání Boha, o modlitbě, o jejím životě, o jejích osobních problémech a nabídnul jsem jí vodu života. Zprvu nechápala, ale teď se zdá, že je na dobré cestě. Stačilo jí jen popostrčit, a ona už sama jde a zvěstuje evangelium. A to není žádný fanatik. Právě teď vykládá ve městě, že se možná (!) setkala s Mesiášem. A kdoví, třeba tu za chvíli budeme mít spoustu samařanů. Ale je na vás, abyste v tom, co jsem začal, pokračovali. Těm lidem je potřeba se věnovat. Jeden zasévá a druhý sklízí. Já jsem vás poslal, abyste žali tam, kde jste nepracovali. Jiní pracovali a vy v jejich práci pokračujete. Ne že já budu pořád dělat všechno za vás. Vždyť vy jste věřící! A kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší, neboť já jdu k Otci.

Ta samařská žena sotva uvěřila, už vykonala spoustu práce. Neboť mnoho Samařanů z onoho města v něho uvěřilo pro slovo té ženy, která svědčila: „Všecko mi řekl, co jsem dělala.“ Ti Samařané pak přišli za Ježíšem a prosili ho, aby u nich zůstal. I zůstal tam dva dny a ještě mnohem víc jich uvěřilo pro jeho slovo. Oné ženě pak říkali: „Teď už věříme ne proto, cos nám o něm řekla; sami jsme ho slyšeli a víme, že toto je opravdu Spasitel světa.“

Milí přátelé, na tomto příběhu vidíme sílu osobního svědectví. A co bylo tím svědectvím oné ženy? „Všecko mi řekl, co jsem dělala. Všecko o mě ví. Nejsem mu cizí. Přesto se mnou mluvil zcela laskavě a s pochopením.“ Na základě takto jednoduchého svědectví lidé uvěřili. Bylo to svědectví hříšné ženy o veliké milosti, o přijetí, o odpuštění, o toleranci a lásce. Svědectví o tom, že je jedno, na které hoře se modlíme, hlavně aby to bylo v Duchu a v pravdě. A to ty samařany oslovilo. Ježíš se s nimi nechce hádat, neopovrhne jimi, nedívá se na ně povýšeně, ale naslouchá jim, naslouchá jejich problémům, zajímá se o ně, má o ně starost. Ježíš tak pokračuje v práci svého nebeského Otce, který chce smířit svět se sebou. A Ježíš tuto Boží vůli koná v praxi. Skvěle pracoval i se Samařany. A nám nezbyvá, než abychom v jeho práci pokračovali.

Modlitba: *Pane, to je také naše svědectví, že ty o nás všechno víš, a přece jsi nás povolal, abychom byli tvými svědky, aby i druzí věděli, že s nimi také počítáš. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty se dnem i nocí za nás přimlouváš u svého nebeského Otce. My nemáme tu vytrvalost přimlout se bez přestání jeden za druhého. Často nás postihuje lhostejnost, lenost, rezignace, malověrnost. Posiluj nás na modlitbách, jako tebe anděl posiloval v getsemanské zahradě. Modlíme se za naše přátele, rodinné příslušníky, členy sboru, bratry a sestry v církvi. Projev jim své porozumění svým nadpřirozeným způsobem, ale i skrze nás, které máš zde na světě, abychom konali tvé dílo. Přimlouváme se za všechny, kdo se trápí, kdo jsou vystaveni lidskému odsouzení nebo pomluvám. Prosíme tě za usmíření znesvářených, za odpuštění provinilým, za slitování nad chybujícími. Prosíme za projevy porozumění těm, které nikdo nechápe, za snášenlivost mezi odlišnými lidmi, za bratrské a sesterské společenství v církvi. Amen.*